

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. III. 37. 406/2013/7. szám

A Kúria a dr. Székely Marianna ügyvéd által képviselt (...) felperesnek a (...) jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Mihalics Krisztián ügyvéd által képviselt (...) beavatkozott 2013. március 12. napján kelt 21.K.28.283/2013/2. számon hozott ítélete ellen az alperesi beavatkozó részéről 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.28.283/2013/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi az alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg felperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az alperesi beavatkozó (...) külterület (...) hrsz-ú külterületi ingatlanán 90 millió forint és járulékai erejéig jelzálogjoggal rendelkezett.

Az önálló bírósági végrehajtó a Pesti Központi Kerületi Bíróság által kiállított okirat alapján megkereste a Budapest 1. számú Körzeti Földhivatalt (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) az alperesi beavatkozó tulajdonában álló ingatlanon történő végrehajtási jog bejegyzése iránt.

Az elsőfokú hatóság a 9792/1/2009. számú határozatával végrehajtási jogot bejegyezte, az alperesi jogelőd a határozatot helybenhagyta, majd saját hatáskörben eljárva a 32214/2/2009. számú határozatával a határozatot módosította, és a végrehajtási jogot törölte.

Ezen határozattal szemben fordult a felperes keresettel a bírósághoz. Az eljáró bíróság azonban az 1.K.35.764/2010/6. számú végzésével a pert megszüntette azzal az indokkal, hogy a felperes keresetlevele elkésett.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 3.Kf.27.436/2011/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A Fővárosi Ítéltábla végzésében kifejtette, hogy a bíróság nem tárta fel az ügy eldöntése szempontjából releváns tényállást, azt a megállapítását, hogy a felperes keresetlevele elkésett, semmi nem igazolja. Kifejtette, hogy az alperes által két alkalommal 2009. július 27-én és augusztus 3-án történt kézbesítés nem a felülvizsgálat tárgyát képező 2009. szeptember 16-án kelt 32214/2009. számú határozatra vonatkozott, ez utóbbi határozat kézbesítése vagy annak sikertelensége a közigazgatási iratokból nem is volt megállapítható. Így vizsgálni kell, hogy a felperes által a kézbesítés körülményeivel kapcsolatban tett előadást, a keresetindítási határidő esetleges elmulasztása miatti igazolási kérelemként fogalmazta-e meg, és ez esetben azt a Pp. 109. § (1) bekezdése szerint kell alakszerű, fellebbezhető és indokolt végzéssel elbírálnia.

A megismételt eljárás során a bíróság felhívta a felperest nyilatkozzon abban a tekintetben, hogy az alperesi határozat kézbesítésével kapcsolatosan előadottakat igazolási kérelemnek vagy kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek kívánja-e tekinteni. Erre vonatkozóan a felperes 2012. január 30-án tett nyilatkozatot, és a határozat kézbesítésével kapcsolatosan előadottakat igazolási kérelemnek kérte tekinteni azzal, hogy a határozatról való hivatalos tudomásszerzése a földhivatali iratok kikérése után történt 2010. október 14-én, a kérdéses földhivatali iraton 2010. október 12-ei pecsét szerepel, feltételezhetően azért, mert akkor készítették elő az iratot kiadásra.

A felperes a keresetlevelét 2010. október 25-én terjesztette elő.

A bíróság a felperes igazolási kérelmének a 2012. február 29-én kelt végzésével helyt adott azzal, hogy a végzés ellen fellebbezési lehetőséget nem biztosított. Ennek ellenére az alperesi beavatkozó a végzéssel szemben fellebbezést nyújtott be, amely fellebbezés nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 3.Kpkf.50.887/2012/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy az igazolási kérelemnek helyt adó döntés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Ezen előzményeket követően hozta meg az eljáró bíróság a rendelkező részben írt jogerős ítéletét, amellyel az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az első fokon eljáró körzeti földhivatalt új eljárás lefolytatására kötelezte.

A jogerős ítélet hivatkozott a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: Csőd.tv.) 4. §-ában, (3) bekezdés b) pontjában foglaltakra, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 24. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 28. § (1)-(4) bekezdéseiben foglaltakra. Kifejtette, a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli ingatlanra végrehajtási jog bejegyezhető-e vagy sem. E kérdés megválaszolása előtt tisztázni kellett az adott terület természetvédelmi jellegét.

Az eljáró bíróság a Kúria Kfv.III.37.565/2010/8. számú ítéletében foglaltakra történő hivatkozás mellett felperesi állásponttal egyetértve megállapította, hogy a Csőd.tv. alperesi határozat meghozatalának időpontjában hatályban lévő 4. § (3) bekezdés b) pontja szerint a jogszabályban meghatározott természetvédelmi oltalom alatt álló földterület (nemzeti park, fokozottan védett terület, nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület) végrehajtás alá került cégvagyonhoz nem tartozó vagyon mentes a végrehajtás alól. A Kúria ítéletében foglaltakra hivatkozással egyértelműen akként foglalt állást, hogy a zárójeles felsorolás taxáció, tehát a jogalkotó nem véletlenszerűen példálózó jelleggel sorolta fel a természetvédelmi oltalom alatt álló földterületeket, hanem egy nem bővíthető felsorolást alkalmazott, ezért a kúriai ítéletet figyelembe véve a bíróságnak azt kellett eldönteni, hogy a perbeli ingatlan a fokozottan védett terület fogalma alá tartozik-e vagy sem.

Az eljáró bíróság megállapította, hogy a kérdéses földterület helyi jelentőségű természetvédelmi terület, ami nem tartozik a fokozottan védett terület kategóriájába. Éppen ezért nem terjed ki rá a Csőd.tv. idézett rendelkezése, ezért nincs kivéve a végrehajtás alá eső vagyontárgyak köréből. Az alperesi beavatkozó álláspontjával szemben az eljáró bíróság kifejtette, hogy a jelen perben nem arról kellett döntenie, hogy a helyi jelentőségű védett terület védettségét megszüntesse, vagy megakadályozza egy esetleges építkezés folytán annak megsemmisülését, a bíróságnak szigorúan abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a végrehajtási jog bejegyezhető-e a perbeli ingatlanra vagy sem.

E körben a bíróság utalt arra, hogy maga a Tvt. 68. § (6) bekezdése biztosít elővásárlási jogot a települési önkormányzatnak, ezért a természetvédelmi törvény rendelkezései biztosítják, hogy a végrehajtási eljárás alatt a terület minősége és minősítése ne kerüljön veszélybe. A bíróság osztotta azt a felperesi álláspontot is, hogy alperes és az alperesi beavatkozó által hivatkozott védett állatokra vonatkozó Berni Egyezmény hatálya nem a területre, hanem az állatfajtákra vonatkozik, ezért nem lehet belőle olyan következtetést levonni, hogy a Csőd.tv. 4. § (2) bekezdés b)

pontjában írt taxatív felsorolásban szereplő nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó területről lenne szó, amely így mentes a végrehajtás alól.

A jogerős ítélettel szemben az alperesi beavatkozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, az alperes pedig csatlakozó felülvizsgálati kérelmet.

A Kúria a Kfv.III.37.406/2013/5. számú végzésével az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította azzal, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő féllel azonos oldalon álló perbeli szereplők a felülvizsgálati kérelem vonatkozásában csupán észrevételeket terjeszthet elő, csatlakozó felülvizsgálati kérelem előterjesztésére azonban nem jogosult.

A beavatkozó a felülvizsgálati kérelmében mindenekelőtt az eljárásjogi jogszabályok megsértésére hivatkozott abban a vonatkozásban, hogy álláspontja szerint a felperes keresete elkészített a Pp. 330. (2) bekezdésre, a Pp. 106. § (1), 107. § (1), , valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 79. § (2) bekezdése szerint. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltaktól eltérően a felperes igazolási kérelmét nem indokolt végzésben bírálta el és fellebbezési jogot sem biztosított a felperes részére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak részletesen indokolnia kellett volna a felperes igazolási kérelmét miért tartja megalapozottnak.

Álláspontja szerint a felperes kérelme nem volt igazolási kérelemnek tekinthető, a felperes keresetlevélben tett előadása a kézbesítési vélelem megdöntésére irányult, a felperesnek azonban e körben bizonyítania kellett volna, hogy a kereseti kérelem tárgyát képező határozat kézbesítése a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt, azonban az eljárás során ezt nem bizonyították. Az eljáró bíróság jogszabálysértő módon a felperes kérelmét annak tartalmától eltérően tekintette igazolási kérelemnek, és a felperesnek a kereseti kérelem szerinti kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelmét nem vizsgálta, arra vonatkozóan semmilyen bizonyítási eljárást nem folytatott le.

Az ítélet érdemi rendelkezéseivel kapcsolatosan fenntartotta a per során tett előadását, amely szerint a Csőd.tv. 4. § (2) bekezdés b) pontja alapján a beavatkozó tulajdonában levő ingatlan, mint természetvédelmi terület és mint nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület mentes a végrehajtás alól.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását , az alperes pedig észrevételében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria mindenképp előtt vizsgálta azt, hogy a beavatkozó felülvizsgálati kérelmében foglalt eljárásjogi jogszabálysértések fennállnak-e, nevezetesen, hogy az eljárás bíróság olyan keresetet bíralt el, amely elkésett és ennek folytán a per megszüntetésének lett volna helye. A Kúria felterjesztett periratokból és közigazgatási iratokból megállapította, hogy a jogerős közigazgatási per tárgyát képező határozat kézbesítésének pontos időpontja nem volt megállapítható. Hangsúlyozza a Kúria, hogy a per tárgyát az a jogerős határozat képezte, amelyet a másodfokú hatóság 2009. szeptember 16-án hozott, és amelyről a felperes földhivatali iratok áttanulmányozását követően 2010. október 11-én szerzett tudomást, és a keresetlevelet pedig 2010. október 25-i keltezéssel nyújtotta be. Nem volt tehát megállapítható az, hogy a felperes részére jogerős közigazgatási határozat egyáltalán kézbesítésre került-e, így a keresetindítási határidő vonatkozásában csak a felperes által előadott tudomásszerzés időpontját, illetve a földhivatali iratban szereplő 2010. október 12-ei pecsétet kellett alapul venni, ennek figyelembevételével pedig a keresetlevelet határidőben előterjesztettnek lehetett tekinteni, kétség esetén ugyanis a határidőt megtartottnak kell tekinteni.

Ami az eljárás bíróság ítéletének érdemi rendelkezéseit illeti a Kúria minden tekintetben osztotta az eljárás bíróság álláspontját arra vonatkozóan, hogy a Kúria hasonló tényállás mellett a Kfv.III.37.565/2010/8. számú ítéletében állást foglalt abban a kérdésben, hogy a Csőd.tv. 4. § (3) bekezdés b) pontjában írt felsorolás taxatív, nem példálózó és azokat a természetvédelmi oltalom alatt álló földterületeket sorolja fel, melyekre végrehajtást vezetni nem lehet. Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a tekintetben, hogy a perbeli terület nem tartozik a Csőd.tv. 4. § (3) bekezdés b) pontjában olyan területek közé, amely mentes a végrehajtás alól. A perbeli területet a Fővárosi Önkormányzat rendelete minősítette természetvédelmi területté, fokozottan védett területté pedig a Tvt. 24. § (2) bekezdése szerint miniszter nyilváníthatja rendeletben az adott területet. Nem volt kétséges a perben az, hogy a perbeli területet védett természeti területté a Fővárosi Önkormányzat rendelete nyilvánította, így ez nem fokozottan védett terület, ezért a Csőd.tv. 4. § (3) bekezdés b) pontjában írt taxatív felsorolás figyelembevételével nem mentes a végrehajtás alól.

Helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a vonatkozásban is, hogy a nemzetközi egyezmény nem a perbeli területre, hanem az ott lévő állatfajokra vonatkozik, a végrehajtási jog bejegyzése azonban az adott perbeli területre történt, így a Csőd.tv. 4. § (3) bekezdés b) pontja szerint a terület nem mentes a

végrehajtás alól.

A nemzetközi egyezmény hatálya alatt nem a perbeli terület, hanem a felperes felülvizsgálati kérelmében is említett ott élő állatfajok állnak, ezek védettségét pedig az elsőfokú bíróság által is hivatkozott Tvt. 68. § (6) bekezdésében írt települési önkormányzat javára fennálló elővásárlási jog biztosítja.

A kifejtett indokokra figyelemmel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperesi beavatkozót kötelezte a felülvizsgálati költség viselésére, amely összegének megállapításánál figyelembe vette azt, hogy a felperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő, de felperes, a felülvizsgálati tárgyaláson nem jelent meg.

Az alperesi beavatkozó a tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére a 70.000.- forint felülvizsgálati eljárási illetéket lerótt, azonban sikertelen felülvizsgálati kérelme folytán azt köteles viselni, figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében írtakra is.

Budapest, 2014. március 25.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Szecskó József s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ákos s.k. bíró